

Valențele educaționale ale managementului clasei de elevi

Prof. înv. preșc. Ungurușan Gabriela

Există o multitudine de definiții ale "managementului" cuvântul management suprapunându-se ca sferă explicativă și de definiție următoarelor concepte : supraveghere, conducere, organizare, administrare, direcțiune, control, etc.

Managementul clasei este definit ca abilitatea profesorului de a planifica și organiza activitățile clasei astfel încât să asigure un climat favorabil învățării. Prin managementul clasei se urmărește prevenirea comportamentelor disruptive, pe de o parte și rezolvarea problemelor comportamentale apărute, pe de altă parte.

Din perspectiva educațională, termenul de management apare în primul rând în ipostaza de management educațional, cuprinzând elemente strategice ce acționează în sistemele nonformal și informal. O altă formulare este managementul școlar care se raportează la conducerea activității școlare din punct de vedere instituțional..

Elemente de management al clasei se constituie cu suficientă claritate și din perspectiva strategiilor didactice. Astfel, în plan curricular se pot deosebi cinci strategii bine delimitate: explicativ-reproductivă, explicativ-intuitivă, algoritmico-euristică, euristico-algoritmă și a metodelor participative. Alegerea strategiei optime ține de măiestria profesorului, susținută de diagnoza psihologică, fiind necesară colaborarea permanentă, directă între profesor și elev. Managementul clasei trebuie să includă și alte elemente definitorii și poate fi abordat din perspectivă ergonomică, psihologică, socială, normativă, operațională și inovatoare.

Etimologic, managementul echivalează cu a ține în mână și a stăpâni, a conduce cu mana forte, ceea ce implică ideea controlului acțiunii și orientarea sau direcționarea ei. Cuvântul management împrumutat din limba engleză sub forma verbului to manage înseamnă a administra, a conduce. S-a derivat apoi în limba engleză manger și management ceea ce înseamnă conducător sau conducere. În limba engleză verbul to manage, cu substantivul derivat management a avut inițial sensul de a mânui, de a "struni caii". Cu timpul, verbul to manage a trecut din sfera sportivă a strunirii cailor în domeniul artei operative și al științei militare. În ultimele decenii acest termen a fost foarte des utilizat în activitățile economice, iar

astăzi este folosit în toate domeniile – educație, sănătate, sport etc. –cu semnificația de conducere eficientă, rațională, modernă.

În procesul instructiv-educativ cadrul didactic trebuie să coordoneze resursele din mediul de învățare pentru a facilita munca elevilor. Aceste resurse diferite constau în resursele umane (elevi, alte cadre didactice și specialiști), resurse de timp și resurse materiale (materiale didactice și echipamente).

Cheia eficientizării procesului instructiv-educativ stă în modalitatea optimă de realizare a relației dintre toate verigile acestuia: pe de o parte, elevul, cu zestrea lui ereditară, cu capacitățile, aptitudinile și disponibilitățile lui, pe de altă parte, cadrul didactic, forța care provoacă, determină și dirijează schimbarea și dezvoltarea elevului.

Un bun manager al clasei trebuie să fie capabil să realizeze schimbări profunde în cultura, climatul și instrucția tuturor copiilor, în direcția fundamentării tuturor demersurilor didactice pe principii democratice, să introducă noi strategii instructive care să încurajeze colaborarea, toleranța, sporirea încrederii în forțele proprii și îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor.

Managementul clasei cuprinde trei componente esențiale: managementul conținutului, managementul problemelor disciplinare și managementul relațiilor interpersonale. Managementul conținuturilor nu se referă la deprinderile de a preda o disciplină specifică, ci mai degrabă la acele deprinderi aplicabile tuturor disciplinelor și activităților. În centrul deprinderilor de management al clasei se află managementul activităților suplimentare și rezolvarea problemelor specifice disciplinei. A disciplina înseamnă a sprijini elevii să învețe comportamente noi, dezirabile, a-i ajuta să-și dezvolte competențe și simțul responsabilității propriilor acțiuni

Comunicarea, raportul dintre informație, circulația acesteia și dinamica grupului, reprezintă cheia succesului în relația cu clasa. Dialogul permanent, adaptarea limbajului la nivelul de înțelegere al elevilor, selectarea celor mai bune căi de transmitere a mesajelor, folosirea limbajului verbal, cât și nonverbal.

Îndrumarea, orientarea elevilor pe drumul cunoașterii prin intervenții punctuale, adaptate situațiilor concrete, prin sfaturi și recomandări care să susțină comportamentele și reacțiile elevilor, reprezintă o sarcină foarte importantă a dascălului.

Idealul urmărit de fiecare dintre noi prin intervențiile realizate este coeziunea grupului. Rolul de manager al cadrului didactic în situații care solicită

un asemenea tip de intervenție poate fi elementul de care depinde echilibrul și sănătatea grupului-clasă.

În sistemul social de educație și învățământ, cadrul didactic trebuie să se raporteze la cei pe care îi educa, să stabilească relațiile de cooperare cu părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății. El nu educa numai la catedră sau în clasă, ci și prin fiecare contact relational cu copiii și părinții, desfășoară o muncă de creștere și dezvoltare, de conducere și direcționare. Deoarece activitatea cadrelor didactice se desfășoară în fața unor personalități în formare, de aici derivă necesitatea unei maxime responsabilități în ceea ce privește comportamentele și intervențiile acestora. În educație eșecurile înregistrate în procesul de formare pot avea consecințe individuale și sociale nefaste: incompetența, analfabetism, inadaptare, delincvență.

Educația de calitate este centrată pe elev, oferită de instituții care știu să respecte autonomia individuală, asigură participarea tuturor actorilor educaționali, care abordează procesul educațional unitar, urmărind ca obiectiv central îmbunătățirea continuă a performanțelor.

Bibliografie:

1. Barzea, Cezar, "Arta și știința educației", E.D.P., București, 1995
2. Carducci, J. Dewey, Carducci, B., Judith, "The Caring Classroom", Bull Publishing Company, Palo Alto, 1989.
3. Cerghit, Ioan, (coordonator), "Perfecționarea lecției în școala modernă", EDP, București, 1988